

نگاه روز

تلاش برای احیای برجام در وقت‌های اضافه

گیلان امروز– سفر همزمان انریکه مورا معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، زیگنئیو راثو وزیر امور خارجه لهستان و شیخ تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر به ایران نشان‌دهنده تلاش اروپا و همچنین برخی از متحدین ایران در منطقه برای احیای برجام در دقیقه ۹۰ است. در همین رابطه بزودی ابراهیم رئیسی، نیز سفری به عمان خواهد داشت، با توجه به این اتفاقات به نظر می‌رسد، تلاش‌ها برای نجات توافق هسته‌ای شدت گرفته است.

روزنامه «العرب» چاپ امارات در تازه‌ترین گزارش خود به سفر امیر قطر به ایران و دلایل و اهداف و پشت پرده آن پرداخته است. در این گزارش آمده است: قطر به جنگ اوکراین و روسیه و تبعات آن بر بازار نفت به عنوان یک فرصت برای موفقیت وساطتش در زمینه توافق هسته‌ای ایران نگاه می‌کند. ناظران بر این باورند که سفر شیخ تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر به ایران و چند کشور اروپایی در راستای تلاش برای دستیابی به موفقیت و رسیدن به توافق جدید میان ایران و غرب است و قرار است وی در ابتدا نظرات ایرانیان را بشنود و سپس این نظرات را به اروپایی‌ها منتقل کند. در ادامه این گزارش آمده است: به گفته ناظران، وضعیت کنونی جهان فرصتی را ایجاد می‌کند که به واسطه آن اقلع اروپایی‌ها برای تکمیل فرآیند مذاکرات احیای برجام آسان‌تر خواهد شد. ناظران معتقدند که این به مصلحت غرب است که از طریق توافق هسته‌ای به نفت و گاز ایران دسترسی پیدا کند تا اینکه بخواهد از نفت و گاز روسیه آن هم در میانه یک جنگ با یک دشمن قوی استفاده کند. جنگ روسیه و اوکراین منجر به افزایش قیمت نفت به بالای ۱۰۰ دلار در هر بشکه برای اولین بار در هفت سال گذشته به دلیل تحریم‌های اعمال شده غرب علیه روسیه شد.

آمریکا و کشورهای اروپایی تلاش کردند تا با اعمال فشار علیه امارات و عربستان سعودی تولید نفت را که منجر به کاهش قیمت می‌شود را افزایش دهند، اما این فشارها با مخالفت ابوظبی و ریاض مواجه شد؛ دو کشوری که با احیای برجام نیز موافق نیستند. علی بیگدلی کارشناس مسائل بین‌الملل در گفتگو با فارو با اشاره به اینکه رفت وآمدهای اخیر مقامات رویایی و همچنین امیر قطر در راستای احیای برجام است، اظهار داشت: سفر انریکه مورا، وزیر امور خارجه لهستان و امیر قطر به تهران به نوعی آخرین تلاش‌ها برای احیای برجام است، اما با توجه به وضعیتی که وجود دارد، فضا برای احیای برجام بسیار سخت شده است.

وی افزود: با توجه به شرایطی که کمیته روابط خارجی سنا برای بایدن و دولت او به وجود آورده، نجات توافقی هسته‌ای به این راحتی‌ها نیست، از سوی دیگر فشاری که لابی‌های عبری-عربی به آمریکا و کشورهای اروپایی می‌آورند، مبنی بر اینکه، برجام دوباره احیا نشود، یک مانع جدی برای نجات توافقی هسته‌ای به حساب می‌آید، در این شرایط بنده خیلی امیدوارم نیستم که این سفرهای دیپلماتیک نتیجه مثبتی را در پی داشته باشد.. بیگدلی گفت: در حال حاضر نکته مهم این است که حتی اگر برجام احیا شود، مشکلات ما کماکان با غرب و آمریکا باقی خواهند ماند و تا زمانی که ما نوع نگاه خود به آمریکا و به صورت کلی جهان غرب را تغییر ندهیم وضعیت دشوار اقتصادی و مشکلات در حوزه سیاست خارجی به قوت خود باقی خواهد ماند. این کارشناس مسائل بین الملل اضافه کرد: در شرایط فعلی ما نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم ایران به عنوان یک عضو عادی در جامعه بین‌الملل پذیرفته شود. کما اینکه در سال ۹۴ که برجام به امضا رسید، بعد از پایان دولت اوپاما و خروج ترامپ از برجام، با تشدید تحریم‌ها، انزوای بین المللی ایران بیشتر شد، بنابراین برای تغییر وضعیت به صورت کلی باید مسئولان کشور به فکر تغییر اساسی سیاست‌ها و راهبردهای داخلی و بین المللی خود باشند. جعفر قنابداشی کارشناس مسائل بین الملل نیز در گفتگو با فارو با اشاره به سفر انریکه مورا معاون سیاست خارجی اتحادیه اروپا به ایران، اظهار داشت: اروپا بعد از جنگ اوکراین به این نتیجه رسید که معادلات قبلی در سطح جهانی تغییر پیدا کرده و نمی‌توانند با سیاست‌هایی که در گذشته دنبال می‌کردند، به اهدافی که دارند دست پیدا کنند، بنابراین سفر مورا به تهران را می‌توان در راستای تغییر سیاست اروپا در قبال ایران قلمداد کرد. وی افزود: اروپایی‌ها از ابتدای دولت جو بایدن رئیس جمهور آمریکا فکر می‌کردند با ادامه فشار حداکثری و خط و مشی که ترامپ در قبال ایران دنبال می‌کرد، می‌توانند از کشورمان امتیاز بگیرند و به اهداف خود در مسائل هسته‌ای و منطقه‌ای دست پیدا کنند، اما به تبع سیاست‌هایی مقتدارانه ایران در حوزه‌های مختلف غربی‌ها نتوانستند به اهدافی که دارند دست پیدا کنند. قنابداشی گفت: این درحالیست که تغییر معادلات جهانی، اروپایی‌ها را به این باور رساند که باید تغییر رویکرد دهند، در این رابطه نیز سیاست‌هایی که دولت سیزدهم در حوزه سیاست خارجی و پرونده‌ای هسته‌ای به کار گرفته نشان دهنده عدم انعطاف ایران در قبال عدول از خط قرمزهای خود بود، بنابراین در چنین شرایطی اروپایی‌ها با سفر مورا به تهران قدر مسلم حامل پیشنهادهای جدیدی برای کشورمان هستند. این کارشناس مسائل بین‌الملل اضافه کرد: حتی اگر انریکه مورا با دست خالی از ایران بازگردد، این موضوع نشان می‌دهد که اروپایی‌ها با این تغییر رویکردی که داده‌اند، در نهایت به خواسته‌های کشورمان تن خواهند داد، از سویی، اما آن‌ها امیدوارند با توجه به پیشنهادهاتی که مورا برای ایران با خود آورده، بتوانند به اهداف خود را محقق کنند، اما به هر حال تلاش اروپایی‌ها نشان می‌دهد که کشورمان مسیر درستی را انتخاب کرده و در مقابل غربی‌ها دست‌شان در مقابل ایران خالی است و راهی جزء قبول خواسته‌های به حق ایران در ندارند.

{گیلان زمین}

یارانه‌های جدید چقدر به قدرت خرید مردم اضافه می‌کند؟

یک خانواده چهارنفره در دهک هشتم نیز یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان یارانه دریافت می‌کنند. این خانواده تا پیش از اصلاح قیمت ها برای خرید مرغ، تخم مرغ، پنیر، شیر و انواع روغن ۵۱۸ تومان هزینه می‌کردند که بعد از اصلاح قیمت بایستی برای خرید این اقلام یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان هزینه کنند و به هزینه‌های آنها ۷۷۴ هزار تومان اضافه خواهد شد. اما با توجه به افزایش یارانه خالص دریافتی ۷۱ هزار تومان به قدرت خرید آنها در این اقلام اضافه می‌شود.

دهک نهم شهری نیز مانند دهک های قبلی خود بوده و هر نفر مبلغ ۳۰۰

هزار تومان و یک خانواده ۴ نفر مجموعا یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان یارانه دریافت خواهند کرد. هزینه های خرید چهار کالای اساسی برای این خانواده چهار نفره در دهک نهم پیش از اصلاح قیمت‌ها ۵۴۹ هزار تومان بود که به یک میلیون و ۳۷۷ هزار تومان خواهد رسید. یعنی با وجود اینکه هزینه این خانواده ۸۲۸ هزارتومان زیادت خواهد شد اما قدرت خرید آنها ۱۸ هزار تومان افزایش می‌یابد.

وقفه در به روزرسانی سامانه اطلاعات رفاه دردسر ساز شد

دولت در اولین اقدام خود در طرح مردمی‌سازی یارانه‌ها به طور متغیر برای هر فرد مبلغ ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومانی را به حساب دهکهای اول تا نهم جامعه واریز کرد که البته این مبالغ برای مدتی در حساب سرپرستان خانوار مسدود خواهد ماند.

بر اساس اظهارات داریوش ابوحمزه، معاون رفاه اجتماعی وزارت کار، مبالغ مربوط به یارانه جدید روز گذشته به حساب ۷۶ میلیون نفری که از قبل یارانه می‌گرفتند، واریز شد و فقط دهک دهم درآمدی از فهرست یارانه‌بگیران حذف شدند. واریز مبالغ به حساب افراد واکنش‌های متعددی را در پی داشته است و بسیاری از افراد به عدم مشمول شدن خود معترض هستند.

مشاهدات میدانی و پیام‌های مخاطبان حاکی از آن است که برخی از افرادی که وضعیت درآمدی نسبتاً متوسطی دارند و پیش از این هم یارانه دریافت می‌کردند، در دهک دهم قرار گرفته و از فهرست یارانه‌بگیران حذف شده‌اند. با وجود اینکه دولت پایگاهی برای بررسی اعتراض افراد تدارک دیده اما سؤالی که اکنون مطرح می‌شود این است که دولت چگونه و بر چه اساسی دهک‌های جامعه را مشخص کرده است؟

جمعیت

اظهارات مسئولان تیم اقتصادی دولت سیزدهم حکایت از آن دارد که دهک‌بندی افراد جامعه براساس داده‌های موجود در پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان صورت گرفته است؛ این درحالی است که بنابر اظهار نظر معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی این سامانه به صورت ۱۰۰درصد تکمیل نشده است و هنوز ۵ درصد تا تکمیل آن باقی مانده است اما برخی کارشناسان دولت الکترونیک اعتقاد دارند که اطلاعات این سامانه هم ناقص بوده و هم اینکه از سال ۱۳۹۹ تاکنون بروزرسانی نشده است.

حسین میرزایی، کارشناس رفاه و دولت الکترونیک در همین زمینه می‌گوید:

رکود شدید در بازار لوازم خانگی

خرید کالای ایرانی هم برای مردم سخت شده است

کیان امروز

سال بیست و چهارم / شماره ۵۹۸۴

«از ابتدای سال ۱۳۹۹ تاکنون، داده‌های پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان، هم به دلایل داخلی وزارت رفاه و هم به دلیل بیرونی و نبود عزم در دستگاه‌های اجرایی مختلف که اطلاعات در اختیار قرار ندادند، متأسفانه بروزرسانی نشده است. اولین موضوعی که به آقای رئیسی مطرح کردیم، پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان بود. یعنی اگر دولت می‌خواهد براساس حکمرانی داده محور جلو برود باید پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان را به روز کند، ولی از آن موقع تا الان هیچ اتفاقی نیفتاده است.»

«مسکن» در دهک بندی‌ها دخیل نشده است

از سوی دیگر، بنا بر صحبت‌های معاون امور اقتصادی وزارت اقتصاد، دهک‌بندی براساس میزان دارایی افراد نظیر خودرو، حساب بانکی و خرج و مخارج (ترانکش‌های بانکی) صورت گرفته است. البته سازوکار دقیق دهک‌بندی از سوی این مقام مسئول و سایر اعضای تیم دولت عنوان نشده است. بنا بر صحبت‌های معاون امور اقتصادی وزارت اقتصاد، «مسکن» با وجود اینکه تأثیر به‌سزایی در هزینه‌کرد خانوارهای کشور دارد، نقشی در دهک‌بندی‌ها نداشته است که این امر به احتمال زیاد ریشه در عدم همکاری سازمان ثبت اسناد در تکمیل پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان است و به همین دلیل مشخص نیست که دولت در دهک‌بندی‌های صورت گرفته، هزینه‌های یک فرد مستاجر در مقایسه با فرد مالک چندین منزل مسکونی را در نظر گرفته است یا خیر؟

علاوه بر این مشاهدات نشان می‌دهد یارانه جدید به خانوارهایی که ۲ فرد شاغل در آن وجود دارند، پرداخت نشده است. در واقع در بسیاری از خانوارها مرد و زن در کنار یکدیگر در حال فعالیت هستند و به دلیل عدم مالک بودن بخشی از درآمدهای آنان به پرداخت اجاره‌بها تخصیص پیدا می‌کند این درحالی است که با فرض حقوق ۶ میلیونی، افراد متاهل به صورت مجموع ۱۲ میلیون تومان در ماه درآمد داشته‌اند اما در حداقل‌ترین حالت ممکن، ماهانه ۲ میلیون تومان در تهران اجاره پرداخت می‌کنند.

مسئله بعدی به افراد مجرد شاغل خانوار مربوط می‌شود، آمارها از افزایش سن ازدواج در کشور حکایت دارد و بررسی واحدهای دولتی و خصوصی حکایت از افراد مجردی است که به دلایل مختلف حاضر به ازدواج نیستند. با این شرایط، یارانه افراد مجرد در اختیار سرپرست خانوار که عمدتاً پدر خانواده است قرار می‌گیرد اما به دلیل اینکه مجموع درآمد این خانوار نیز بیش از ۱۲ میلیون تومان است یا در دهک‌های بالا قرار گرفته از دریافت یارانه محروم شده است، این درحالی بوده که بخشی از افراد مجرد با کار و پس انداز به دنبال مهیا کردن شرایطی برای آغاز زندگی خود هستند و این مسئله عموماً ارتباطی به تأمین معیشت خانوار ندارد.

وام‌های دریافتی که به عنوان درآمد ثبت می‌شوند

نکته بعدی به وام‌های دریافتی توسط افراد مربوط می‌شود، گزارشات مردمی حکایت از این دارد که بخشی از مردم تسهیلاتی را از شبکه بانکی کشور دریافت کرده‌اند و مبالغ در حساب‌های آن‌ها موجود بوده است؛ این درحالی است که در حال بازپرداخت آن تسهیلات هستند و نمی‌توان وام‌های بانکی که در اصل نوعی بدهی هستند را درآمد در نظر گرفت.

آنچه مشخص است سامانه رفاه ایرانیان به مسئله مجرد بودن افراد، شاغل بودن زن و شوهر، املاک ثبتی و غیره احاطه کافی نداشته است و هرچند نمی‌توان تفسیر دقیقی از نحوه حذف افراد ارائه کرد با این وجود شواهد و گزارشات مردم این موارد را تأیید می‌کند.

باید منتظر ماند تا دولت به شکل دقیق نحوه دهک بندی افراد را اعلام کند، هر چند دولت ابتدا باید نواقص موجود در پایگاه رفاه ایرانیان را مرتفع می‌کرد و در نهایت دهک بندی جدید از افراد جامعه ارائه می‌داد. در صورتی که دولت به دنبال برطرف کردن تناقضات مطرح شده نباشد ماجرای عدم تخصیص سهام عدالت به ۲۰ میلیون نفر از افراد جامعه به شکل دیگری تکرار خواهد شد.

تومان قیمت دارد، اما وقتی قدرت خرید مردم برای خرید این کالاها هم پایین آمده و برای همین هم تقاضا در بازار وجود ندارد.

اسلامیان درباره نیاز کشور به واردات کالای خانگی گفت: آن قسمتی که ما توانمندی تولیدش را نداریم و در بازار نیاز آن احساس می‌شود قطعاً باید وارداتی انجام شود، چون واردات هدفمند ایجاد رقابت و تا حدودی از قاچاق کالا جلوگیری می‌کند.

وی افزود: وقتی ورودی کالایی را ببندیم و نخواهیم به صورت قانونی وارد شود اما نیازش در بازار وجود داشته باشد، این کالا به صورت قاچاق تأمین می‌شود و وقتی کالای قاچاق خدمات پس از فروش ندارد، در نهایت این مصرف کننده است که ضرر می‌کند.

اسلامیان در ادامه تأکید کرد: کالاهای خارجی که اکنون در بازار مشاهده می‌کنید، خدمات پس از فروش ندارند چون به صورت قانونی وارد نشده‌اند. در ۳ یا چهار سال اخیر روی برندهای خوب ایرانی و خدمات پس از فروش آن هم کار شده و زیرساخت‌های لازم را در سراسر کشور برای آن ایجاد کرده‌ایم ولی با خدمات مطلوب جهانی فعلاً فاصله داریم.

نایب رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی با بیان اینکه با ادامه این وضع در آینده هم تقاضا برای کالای خانگی همین طور کم خواهد بود، افزود: افزایش قیمت‌ها، حقوق و دستمزد و غیره باعث می‌شود که تولید کالای خانگی کاهش یابد. اگر کالایی را که به صورت قاچاق عرضه

می‌شود را بتوانیم به صورت هدفمند و قانونی وارد کنیم، وقتی توانمندی تولید آن را نداریم یا صرفه اقتصادی برای تولید آن وجود ندارد، می‌توان از ورود کالای قاچاق در سطح عرضه جلوگیری کرد که در نهایت مصرف‌کننده نفع آن را خواهد برد.

وی افزود: در قسمت بعدی، قیمت کالا مطرح می‌شود که متأسفانه قدرت خرید انقدر پایین آمده که حتی خرید کالای ایرانی هم برای مردم سخت شده است. برای مثال پایین‌ترین قیمت یک یخچال و فریز ایرانی معمولی حدود ۱۰ میلیون تومان است. یخچال و فریزر ایرانی هم داریم که در حدود ۲۵میلیون